

Ekonomisk översikt

Hösten 2016

Ekonomisk översikt

Hösten 2016, Sammanfattning

Finansministeriets publikationer – 32b/2016

Ekonomiska utsikter

Innehåll

Till läsaren	3
Sammanfattning	4
Heimlandet	6
Utrikeshandeln och konkurrenskraften	7
Offentliga ekonomin	8
Ytterligare information	9

Till läsaren

Ekonomisk översikt från hösten 2016 är ett särtryck av bilagan till regeringens budgetproposition för 2017. I översikten presenteras prognosen om den ekonomiska utvecklingen under 2016–2018. Vid sidan av den ekonomiska prognosen på kort sikt ingår också en kalkyl över den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt fram till 2020.

Prognosen och den utvecklingskalkylen i översikten har utarbetats av ekonomiska avdelningen på ett oberoende sätt och utifrån lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012).

Granskningen i översikten bygger på de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaper för 2015 som Statistikcentralen gett ut i juli 2016 samt annan offentlig statistik som stått till buds före den 2 september 2016.

Sammanfattning

Enligt prognosen växer Finlands ekonomi i år med 1,1 % jämfört med föregående år. De följande två åren håller sig tillväxten kring 1 % och under hela prognosperioden stannar den kumulativa tillväxten på endast cirka 3 %.

Trots den försiktiga ekonomiska återhämtningen förblir Finlands ekonomiska läge svagt de närmaste åren. Enligt prognosen kommer BNP 2018 fortfarande att vara cirka 3 % mindre än 2008 och industriproduktionen ligger samma år 2018 på en nivå som är något mer än en femtedel sämre än för tio år sedan. Exporten utvecklas fortfarande stillsammare än världshandeln och Finland fortsätter således att förlora marknadsandelar inom den internationella handeln.

De närmaste åren bärs den ekonomiska aktiviteten fortfarande främst av den privata konsumtionen och investeringarna. På medellång sikt stannar produktionspotentialens tillväxt, som beskriver ekonomins produktionsmöjligheter, klart under 1 %.

Världsekonomin och världshandelns tillväxtutsikter har försämrats på senare tid. Världshandeln ökar med endast 2 % i år, så tillväxten är 1 procentenhet lägre än världsekonomin tillväxt.

Storbritanniens utträde ur EU innebär en negativ chock som i första hand berör landet självt. Den ekonomiska tillväxten i Storbritannien kommer att avta klart inom den närmaste framtiden.

Finlands offentliga finanser fortsätter att uppvisa ett underskott till utgången av årtiondet. Olika regeringar har riktat omfattande anpassningsåtgärder mot de offentliga finanserna, men ändå har underskottet inte krympt märkbart. Den långsamma ekonomiska tillväxten ger inte tillräckligt med skatteinkomster för att finansiera de offentliga utgifterna.

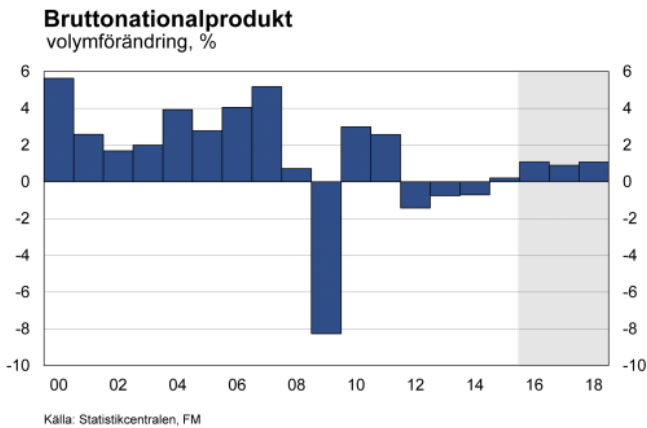
Centrala prognostal

	2015 md euro	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
		procentuell volymförändring					
BNP till marknadspris	209	-0,8	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1
Import	78	0,5	-0,2	1,9	2,0	2,9	3,6
Totalutbud	287	-0,4	-0,6	0,7	1,3	1,4	1,8
Export	77	1,1	-1,7	-0,2	1,0	3,0	3,8
Konsumtion	167	0,0	0,3	1,1	0,8	0,1	0,4
privat	116	-0,5	0,6	1,5	1,2	0,7	0,6
offentlig	51	1,1	-0,5	0,4	-0,1	-1,3	0,0
Investeringar	43	-4,9	-2,5	0,7	4,3	3,3	2,9
privata	35	-6,6	-3,4	2,2	4,3	3,9	3,8
offentliga	8	2,6	0,9	-5,1	4,3	0,6	-0,8
Totalefterfrågan	288	-0,4	-0,6	1,0	1,3	1,4	1,8
inhemsk efterfrågan	211	-1,1	-0,1	1,4	1,5	0,9	1,1

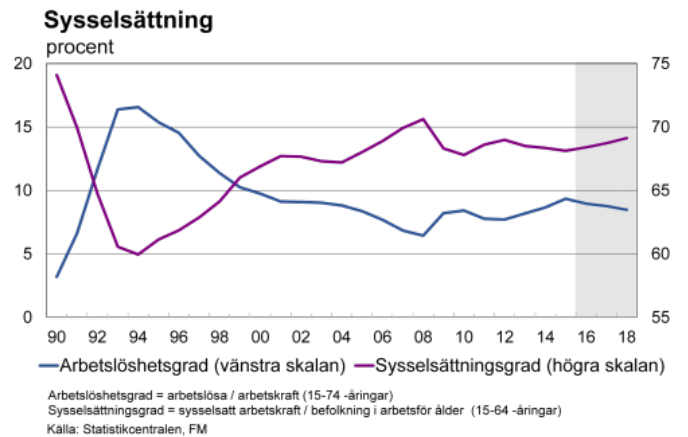
Andra centrala prognostal

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
BNP, md euro	203	205	209	213	218	223
Tjänster, volymförändring, %	-1,4	-0,5	0,8	0,8	0,8	0,9
Industri, volymförändring, %	0,0	-0,5	-2,5	-2,2	1,9	2,6
Arbetets produktivitet, förändring, %	0,5	-0,1	0,2	0,0	-0,3	1,0
Sysselsatta, förändring, %	-1,0	-0,4	-0,4	0,4	0,3	0,5
Sysselsättningsgrad, %	68,5	68,3	68,1	68,5	68,8	69,3
Arbetslöshetsgrad, %	8,2	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5
Konsumentprisindex, förändring, %	1,5	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3
Förtjänstnivåindex, förändring, %	2,1	1,4	1,3	1,2	0,8	1,2
Bytesbalans, md euro	-3,3	-1,9	0,3	0,6	0,7	0,7
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-1,6	-0,9	0,1	0,3	0,3	0,3
Korta räntor (3 mån. Euribor), %	0,2	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,1
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %	1,9	1,4	0,7	0,3	0,4	1,0
Offentliga utgifter, i förhållande till BNP, %	57,5	58,1	57,7	57,4	56,6	55,9
Skattegrad, i förhållande till BNP, %	43,7	43,9	44,1	44,3	43,3	42,9
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-2,6	-3,2	-2,8	-2,4	-2,6	-2,0
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-3,7	-3,7	-3,0	-2,8	-2,8	-2,3
Offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	55,4	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4
Statens skuld, i förhållande till BNP, %	44,1	46,3	47,7	49,7	51,2	52,1

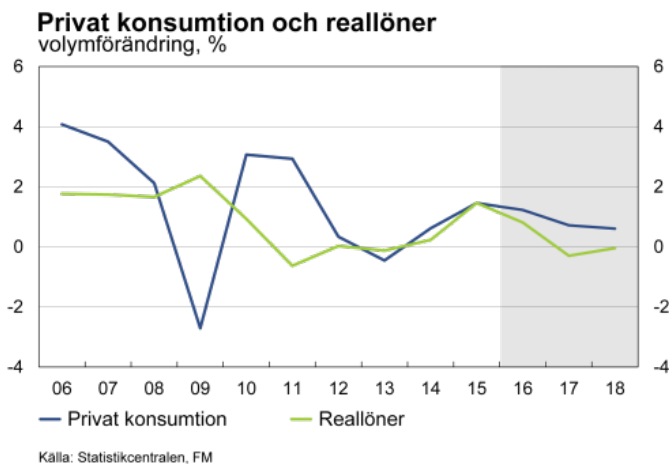
Heimlandet

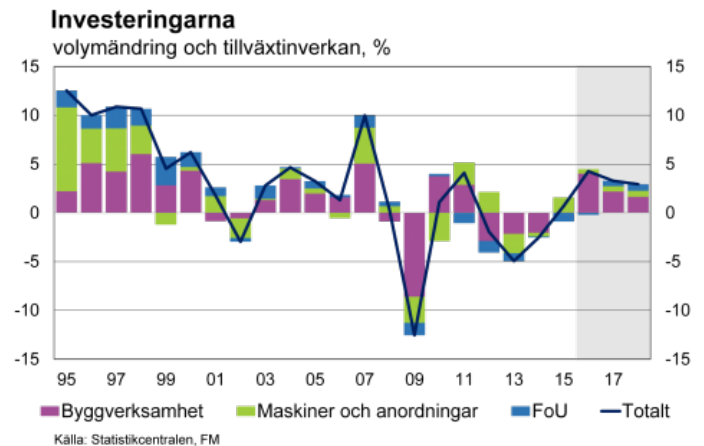
I 2016 förväntas Finlands BNP växa med 1,1 %. Under prognoshorisonten växer Finlands ekonomi något snabbare än den potentiella produktionen, så det negativa produktionsgapet krymper.

Prognosen för arbetslöshetsgrad i 2016 är 9,0 %. Sysselsättningen förutspås förbättras i 2017 och 2018. Arbetslöshetsgraden sjunker till 8,8 % 2017 och ytterligare till 8,5 % 2018.

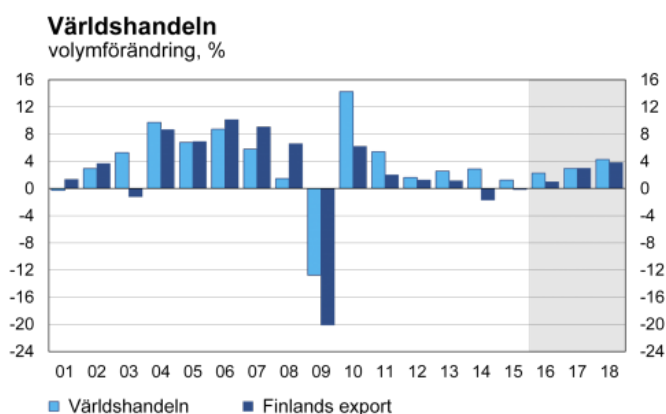

Hushållens reala inkomster tillväxten kommer att minska mot slutet av prognosperioden till följd av högre inflation, besparingar av inkomstfördelning och skatt åtstramning. Den privata konsumtionen tillväxten blir 0,7 procent 2017-2018. Detta innebär att konsumenternas förtroende för utvecklingen är positivt.

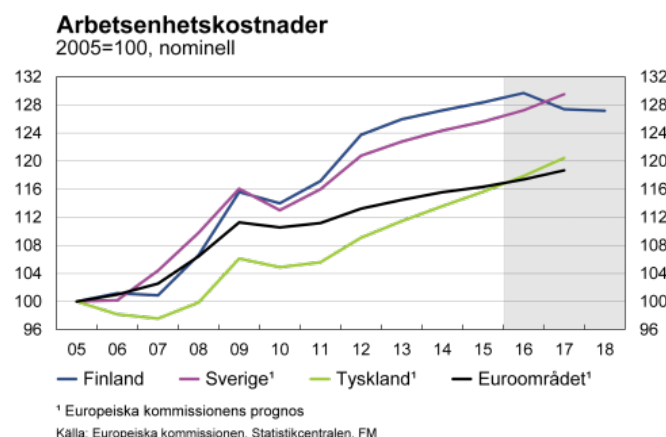

De privata investeringarna växer över 4 % i år och tillväxttakten sjunker så småningom under de följande åren. De privata investeringarnas tillväxt kommer i huvudsak från byggandet.

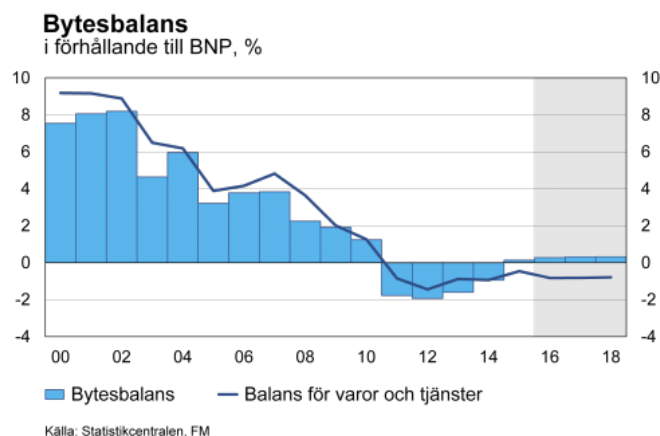
Utrikeshandeln och konkurrenskraften

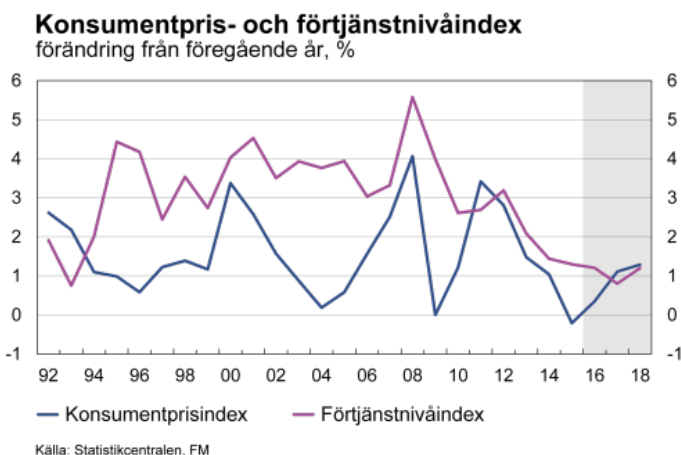
Exporten förutspås vända i en försiktig tillväxt. Orsaken till utvecklingen är den relativt goda ekonomiska tillväxten i Finlands viktigaste exportländer samt förbättrad priskonkurrenskraft.

Mätt med arbetskostnaderna per enhet förbättrades Finlands konkurrenskraft en smula jämfört med medelvärdet i euroområdet 2015. Mätt med arbetskostnaderna per enhet förbättras konkurrenskraften ytterligare under prognosperioden när företagens lönekostnader minskar på grund av konkurrenskraftsavtalet samt arbetets produktivitet börjar förbättras.

Underskottet i bytesbalansen minskade mycket snabbt det första halvåret 2015 och bytesbalansen uppvisade nätt och jämnt överskott. Under prognosperioden handels- och bytesbalansen kommer att bli nära balans. Priserna inom utrikeshandeln förutspås börja stiga lätt. Importpriserna stiger dock långsamt, eftersom den långsamma tillväxten inom världshandeln ser till att konkurrentländernas exportpriser utvecklas återhållsamt.

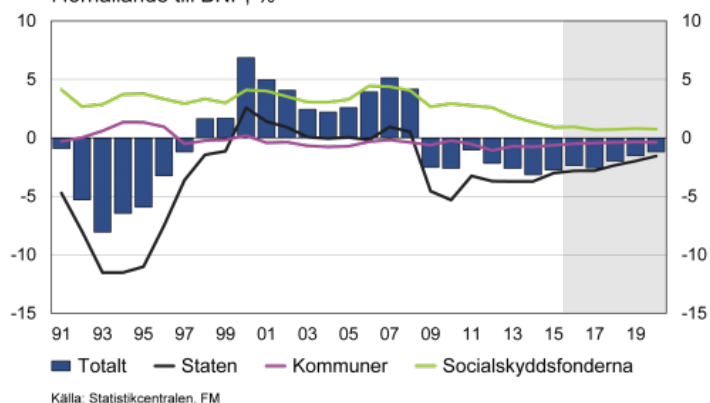
Under det första halvåret 2016 steg konsumentpriserna med i medeltal 0,1 % jämfört med motsvarande tidpunkt 2015 mätt med det nationella konsumentprisindexet. Prognosen för inflationen i år är 0,4 % mätt med

det nationella konsumentprisindexet, det vill säga konsumentpriserna förväntas stiga långsamt men snabbare än i början av året. År 2017 förväntas det nationella konsumentpris-

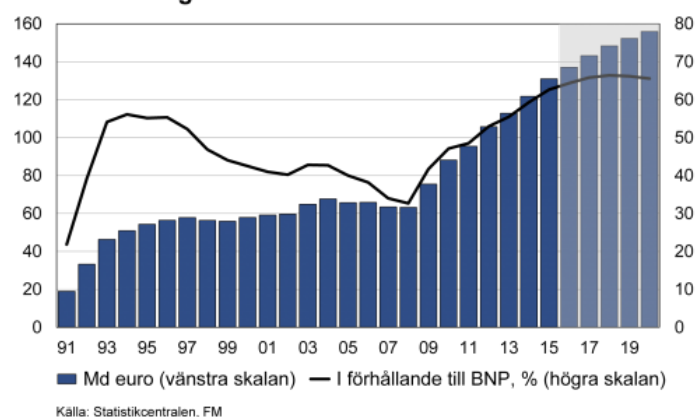
indexet stiga 1,1 % och på motsvarande sätt förutspås uppgången vara 1,3 % under prognosens sista år 2018.

Offentliga ekonomin

Offentliga sektorns finansiella sparande
i förhållande till BNP, %

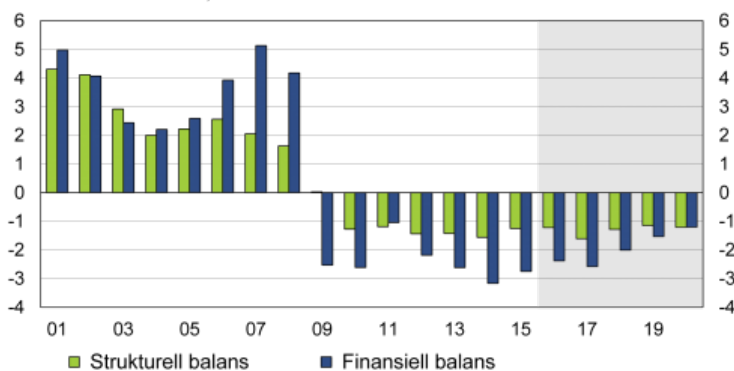
De offentliga samfundens skuld

Finlands offentliga finanser fortsätter att uppvisa ett underskott till utgången av årtiondet. Olika regeringar har riktat omfattande anpassningsåtgärder mot de offentliga finanserna, men ändå har underskottet inte krympt märkbart. För att de offentliga finanserna ska klara av utgiftstrycket från den åldrande befolkningen under kommande decennier utan tilläggsåtgärder borde den offentliga sektorns saldo uppvisa ett överskott på cirka 2 % i relation till BNP i början av nästa årtionde.

Den offentliga sektorns skuld steg i föl till 131 miljarder euro, vilket är mer än dubbelstörre än skuldnivån i slutet av 2008. Samtidigt överskred den offentliga skulden i relation till BNP referensvärdet 60 % enligt EU-fördraget. Den offentliga sektorn beräknas uppvisa ett så pass stort underskott även de närmaste åren att den offentliga skulden kommer att växa även i fortsättningen, även om skuldförhållandet kommer att plana ut på medellång sikt.

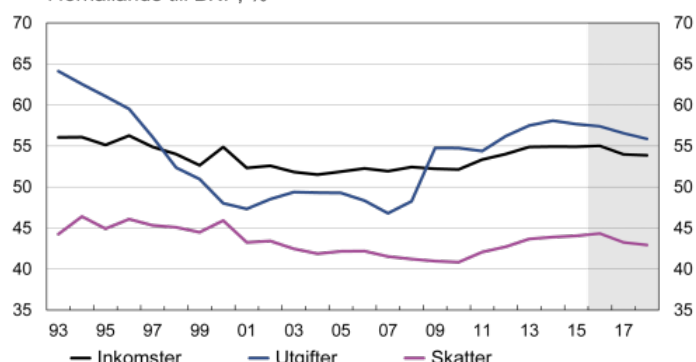
Den offentliga sektorns balans och strukturell balans¹
i förhållande till BNP, %

1) Beräkningarna baserar sig på EU-kommissionens produktionsfunktionsapproach
Källa: Statistikcentralen, FM

Det strukturella saldot beräknas försämrats klart nästa år i relation till BNP för att bland annat skatterna och arbetsgivaravgifterna sänks. Efter nästa år förbättrar anpassningsåtgärderna det strukturella saldot. Ökningen av de åldersrelaterade utgifterna bidrar till försämringen av det strukturella saldot under prognosperioden, trots att det inte fattas några nya beslut som ökar utgifterna.

De offentliga samfundens inkomster, skatter och utgifter
i förhållande till BNP, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Konkurrenskraftsavtalet minskar skatteuttaget avsevärt, eftersom arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift sänks och löntagarnas förvärvsinkomstbeskattning lättas upp 2017. Utgiftsgraden, det vill säga utgifterna i förhållande till BNP, sjunker också under prognosperioden, eftersom konkurrenskraftsavtalet krymper den offentliga sektorns omkostnader. Anpassningsåtgärderna samt minskningen av arbetslöshetsutgifterna sänker också utgiftsgraden.

Ytterligare information

Stabilitetsenhetens chef Mikko Spolander,
tfn 02955 30006,
040 558 7457

FINANSMINISTERIET¹
Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 Statsrådet
Telefon 0295 16001

Ekonomisk översikt, hösten 2016

Sammandrag

Finansministeriets publikation – 32b/2016
ISSN 1797-9714 (pdf, zine)
ISBN 978-952-251-797-5 (zine)

Fotograferna:

Vastavalo